

ogsaa fra de foregaaende Regjeringers Side, at det ikke lod sig gennemføre, men vi have jo nu seet, hvor let det skete, da vi fik en Regjering, som fandt, at det var den rette Vej at gaae, og derfor bidrog Sit til, at vi kom paa denne Vej. Jeg tror virkelig ikke, at det vilde medføre andre eller større Banffeligheder, om vi lode Tiender gaae samme Vej som Sportlerne, og lode Lønningen til Præsterne komme fra det samme Sted, hvorfra Lønningen til de juridiske Embedsmænd kommer. Det vilde blive et klart Forhold i det Hele taget, og det vil ikke have nogen afgjørende Banffelighed. Den høitærede Kirkeminister talte i sit Foredrag igaar om, at det var rigtigt at gaae et Skridt fremad, og han sagde, at nu havde vi talt om denne Sag i over 10 Aar, uden at den var kommen videre. Tanken deri ere vi vistnok Alle enige om, men det, som vi have arbejdet hen til i disse 10 Aar, er slet ikke det Samme, som det, der foreligger her. Det, der her foreligger, er noget Nyt; det er første Gang, at det er fremkommet til Forhandling her, og altsaa kunne vi ikke tale om, at vi have arbejdet saalænge derfor. Det, som vi have arbejdet for i 10 Aar, er det, som jeg ønsker at vi endelig maae komme til Enighed om og faae gennemført, men det faae vi virkelig ikke gennemført ved at vedtage det nu foreliggende Forslag. Derjom vi vedtage dette, vil der hengaae mange Gange 10 Aar, inden vi komme til det, vi have arbejdet for i 10 Aar; det kan altsaa ikke bidrage til at fremme det, vi have talt om i 10 Aar.

Jeg kan ikke undlade at sige nogle Ord om et Par af Lovforslagets Bestemmelser. Jeg skal da først bemærke, at, medens vi paa den rette og forstandige Maade have afløst Bispetienden, foreslaaes det i det foreliggende Lovforslag, at vi skulle vende tilbage til den uforstandige Maade igjen at tage Bispetienden bort fra det Sted, hvor den virkelig og i Sandhed hører hen, og lægge den over i denne særskilte Fond. Det er saaledes et mærkværdigt Tilbagekridt, der her foreslaaes, og det vilde være forunderligt, om den danske Rigsdag i 1870—71 vilde gjøre et saa stort principielt Tilbagekridt fra, hvad der allerede er

gjennemført med Hensyn til Bispetienden. Ogsaa her forekommer det mig, at det Fornuftigste vilde være, at man lod de andre Tiender gaae til Bispetienden og ikke Bispetienden til de andre Tiender; thi det er at gaae frem og tilbage, og det er ikke ønskelig at lade den komme til saaledes at spadserere frem og tilbage. — Naar jeg nævner § 7, hvor der er Tale om en Commission, som skulde afgjøre Størrelsen af den Apling, der skulde holdes tilbage for Præsterne, saa kan jeg ikke Andet end yttre mig bestemt imod, at der staaer, at man i hvert Tilfælde skal holde sig i Henhold til de Oplysninger, der ere bleve indhentede ved Undersøgelser af den ved Resolution af 1861 anvendte Commission. Jeg erindrer ikke, at Noget har villet tage denne Undersøgelse i Forsvar, men det er vist, at jeg har hørt Mange sige, at det var en aldeles feilagtig og urigtig Undersøgelse. Hvor det var Meningen at faae oplyst, hvilket Jordareal der var nødvendigt for at holde 2 Heste og 5—6 Røer eller hvad nu Taleren var om, har man overalt fundet, at der hørte omtrent dobbelt saameget Areal til for en Præst end for alle andre Mænd i Landet til at underholde 2 Heste og 5—6 Røer. At Præster ikke forslaae sig meget paa de Dese, er ganske sandt, men derfor mener jeg, at det oeconomiske Tab, der stilles saa overmaade høit ved andre Leiligheder, ikke skal lades ude af Betragtning her. Efter Udtalelser af Mangfoldige omkring i Landet er jeg overbevist om, at det dobbelte Antal Creaturer vil kunne holdes paa det Areal, som ved disse Undersøgelser fandtes nødvendigt for Præsterne. Denne Mening om Kirkens særlige Stilling er jo saa indgrovet hos Mange, at den ganske uwillkaarlig kommer igjen. Min ærede Nabo (Uising) kom igaar i sin Beviisførelse til at tale om Kirkens Eiendomsret, og den ærede Taler, som idag havde Ordet før mig, fandt det mærkværdigt, at Provsten ikke skulde med i den her omtalte Commission, da han er Embedets rette Bærg. Men hvorledes er Provsten bleven Embedets rette Bærg? Som Provst kan han ikke siges at være det, medmindre det ærede Medlem holder paa Kirkens Eien-